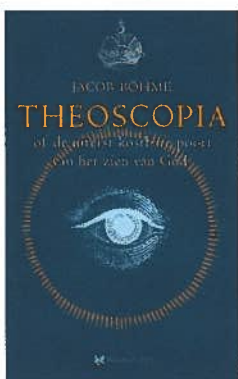

Rubriek

Voor u gelezen

Onder redactie van Frans Kimp.

Theoscopia, of...

Het is duidelijk dat de Rozekruis Pers zich heeft vorgenommen het werk van Böhme toegankelijk te maken voor de huidige lezer. En dat doet zij bepaald niet halfslachtig. Ook dit boek is weer een

pareltje. Jacob Böhme ziet het levenslicht op 24 april 1575 in Alt Seidenberg (nu Stary Zawidów in Polen) en hij verlaat het aardse leven op 17 november 1624 in Dresden in de Duitse deelstaat Saksen. Het enige onderwijs dat hij geniet vindt plaats in de stadsschool in Seidenberg. In 1599 trouwt hij met Katharine Kuntzschmann en hij vestigt zich als schoenmaker in Görlitz.

Vanaf 1618, dus vanaf het begin van de Dertigjarige Oorlog (1618 – 1648), schrijft Böhme zeer veel geschriften. Hij laat ze niet publiceren doch verspreidt ze onder zijn vrienden. In 1612 heeft hij aan een boek gewerkt dat hij de titel 'Morgen Rothe im Auffgang' heeft gegeven. Het boek wordt nooit voltooid. De gemeenteraad van Görlitz verbiedt het werk in juni 1613 en Böhme krijgt een schrijfverbod voor de periode van 5 jaar opgelegd. Het betreffende boek zou later bekendheid krijgen onder de titel 'Aurora'. Ook dit boek is door de Rozekruis Pers op de markt gebracht.

Dat Böhme het grootste deel van zijn werk heeft verzet tijdens de Dertigjarige Oorlog, is van belang. Deze oorlog is een grootschalig conflict geweest waar de meeste Europese mogendheden bij betrokken zijn. De hoofdaanleiding tot

deze verwoestende oorlog (grote delen van de Duitse landen zijn vrijwel ontvolkt door de oorlogshandelingen) zijn de spanningen tussen katholieke en gereformeerde staten. Bepaald een periode kortom waarin het raadzaam is je niet al te zeer af te wenden van de gangbare godsdienstige kaders. Böhme durft het echter aan zich te laten inspireren door alchemistische en astrologische literatuur. Zijn werken zijn duidelijk geïnspireerd op de werken van Paracelsus (Theophrastus Bombastus von Hohenheim - (1493-1541).

Al deze informatie is van belang om het werk van vertaler en commentator Boudewijn Koole op juiste waarde in te kunnen schatten. Zeker, elk vertaalwerk is notoir moeilijk. Maar het vertalen van een tekst die stamt uit een tijd en een cultuur die maar heel lastig te doorgronden en te verstaan is, grenst aan een taak die door een Hercules moet worden volbracht. Het is namelijk vrijwel onmogelijk woorden uit de brontaal simpelweg te vervangen door woorden in de doeltaal. Dat houdt onder andere in, dat, wil de tekst in de doeltaal begrijpelijk zijn, de tekst

van heel veel commentaar moet worden voorzien. De 'doeltaal-gebruiker' is niet gebaat bij een simpele één-op-één vertaling; hem moet achtergrondinformatie geboden worden wil hij in staat zijn de bedoeling van de oorspronkelijke schrijver tot leven te brengen. Zeker, van hem wordt geëist dat hij veel moeite in de lectuur stopt. Zo'n tekst leent zich nu eenmaal niet om in bed gelezen te worden in afwachting van het invallen van de slaap. Gelukkig zal de lezer van een mystieke tekst uit het begin van de 17e eeuw dit ook niet verwachten. Hij zal bereid zijn die 'extra mijl' te gaan. Hij is bereid daar extra moeite voor te doen. En als hij dan het geluk heeft dit boek op zijn leestafel te hebben liggen, dan kan hij zich verdiepen in een uitstekend gebracht verhaal. Natuurlijk, hij zal in het boek moeten bladeren. Van hoofdtekst naar begeleidend commentaar, en weer terug. Heen-en-weer-lezen, als het ware. Maar aan het eind van deze weg wacht hem een overtuigend helder inzicht zowel in de tekst zelf, als in de omstandigheden waaronder de tekst is ontstaan en verwoord. ♦

Titel:	Theoscopia, of de uiterst kostbare poort van het zien van God.
Auteur:	Jacob Böhme In het Nederlands vertaald en van verklarende noten voorzien door Boudewijn Koole
Uitgeverij:	Rozekruis Pers, Haarlem www.rozekruispers.com
Uitgave:	(2019), gebonden in harde kaft, 102 blz. met uitgebreid notenapparaat.
ISBN:	9789067324830
Prijs:	€ 24,50